

KILKA OBSERWACJI NAD BIOLOGIĄ I ROZWOJEM LARW *FILICOLLIS ANATIS* SCHRANK (*ACANTHOCEPHALA*)

Autorka na podstawie wskazówek, jakich dostarczyły jej badania nad larwami *Acanthocephala* występującymi w *Asellus aquaticus* L. na jez. Drużno przeprowadziła eksperymentalne zarażenie ośliczek zarodkami *Filicollis anatis*, uzyskując pozytywny wynik. W ten sposób ustaliła, że żywicielem pośrednim dla *F. anatis* jest *Asellus aquaticus*.

Autorka przeprowadziła 2 hodowle zarażonych skorupiaków, sekcjonując hodowane ośliczki w pewnych odstępach czasu w celu zaobserwowania stanu rozwoju pasożytów. Obserwacje przeprowadzano *in vivo* bez barwienia. Stwierdzono, że całkowity rozwój *F. anatis* w temp. 18—20°C trwa jeden miesiąc. Podano opisy i rysunki poszczególnych stadiów rozwojowych. Zauważono, że larwy inwazyjne pochodzące z zarażenia naturalnego są zawsze większe od larw rozwiniętych w ośliczkach zarażonych sztucznie.

Przeprowadzono obserwacje nad zachowaniem się inwazyjnych larw w niewłaściwym żywicielu ostatecznym. Zarażono w tym celu 4 białe myszy 22 larwami *F. anatis*. Larwy przebiły się z jelita do jamy brzusznej myszy, gdzie zostały otorbione w krezce, ale przez okres miesiąca zachowały żywotność. Autorka interpretuje takie zachowanie się larw jako charakterystyczną dla *Acanthocephala* i dość powszechnie obserwowaną właściwość przystosowawczą, pozwalającą im na przetrwanie w razie przypadkowego trafienia do niewłaściwego żywiciela. Drugim stopniem przystosowania jest utrzymywanie się pasożytów w jelicie niewłaściwego żywiciela, ale bez osiągnięcia dojrzałości płciowej. Obserwowano to zjawisko u ptaków — *Philomachus pugnax* L. i *Tringa plareola* L. zarażonych przez *Filicollis anatis* na drodze naturalnej.

НЕКОТОРЫЕ НАБЛЮДЕНИЯ ПО БИОЛОГИИ И РАЗВИТИЮ ЛИЧИНОК *FILICOLLIS ANATIS* SCHRANK (*ACANTHOCEPHALA*)

Резюме

Получено экспериментальным путем подтверждение гипотезы, что промежуточным хозяином *F. anatis* является *Asellus aquaticus* L. Полное развитие в рачке продолжается один месяц (в температуре 18—20°C). Замечено, что личинки паразита достигают в культурах меньших размеров, чем личинки встре-

чаемые в природе. Отмечены два способа поведения ювенильных форм *Filicollis* в нетипичном дефинитивном хозяине: 1) один пробиваются в полость тела хозяина (экспериментальный хозяин — *Mus musculus* L.); 2) другие остаются в кишечнике нетипичного хозяина, не достигая половой зрелости (естественный хозяин — *Tringa glareola* L. и *Philomachus pugnax* L.).

SOME OBSERVATIONS ON THE BIOLOGY AND DEVELOPMENT OF THE LARVAE OF *FILICOLLIS ANATIS* SCHRANK (*ACANTHOCEPHALA*)

Summary

An experimental confirmation was obtained of the supposition that *Asellus aquaticus* L. is the first host of *F. anatis*. The full development in the crustacean takes one month (at a temperature of 18 to 20°C.). It was observed that the larvae of the parasite in culture reached smaller dimensions than those met at large. Two ways of behaviour in an abnormal final host were noticed: (1) they pierced the body cavity of the host (an experimental host — *Mus musculus* L.), and (2) they remained in the intestine of the abnormal host but they did not reach sexual maturity (a natural host — *Tringa glareola* L. and *Philomachus pugnax* L.).